

Муниципальное бюджетное общеобразовательное учреждение

Хорум-Дагская средняя общеобразовательная школа

Рассмотрено,

на заседании ШМО

Протокол № 1 от 31.08. 2023г

Рук-ль ШМО Монгуш И.Р. /Монгуш И.Р.

Согласовано

зам.дир по УВР

Монгуш /Монгуш И.Р./

« 31 » 08. 2023г

Утверждена

приказом директора школы

№ 1 от 31.08.2023г

Ооржак Р.Э.

Рабочая программа

учебного предмета

родной язык

2023-2024 учебный год

Класс: 6

Учитель: Монгуш Р.Э.

ТАЙЫЛБЫР БИЖИК

6-гы класска төрөөн (тыва) дыл программазын Федералдыг күрүнениң өөредилге стандартының негелделеринге дүүштүр тургускан (РФ-тин Өөредилге яамызының дужаалы, май 31, 2021, № 286 болгаш № 287), ол ышкаш Федералдыг өөредилге (16.11.2022 №992, 993, 23.11.2022 № 1014) дужаалдарында көрдүнгөн өскерилгелерни өөренип көргөш, 6-гы класстың өөреникчилеринге таарыштыр тургустунган өөредилге номунга база Федералдыг өөредилгениң программазынга даянып тургускан.

Школага тыва дылды өөредириниң сорулгалары болгаш кылыр ажылдары:

Школага тыва дылды башкылаарының сорулгалары мындыг:

- өөреникчилерге лексика, фонетика, сөс чогаадылгазы, грамматика (морфология болгаш синтаксис), стилистика аймаандан тодаргай билиглерни бээр, алган билиглерни практика кырынга ажыглап билириниң мергежилдерин болгаш чаңчылдарын хевирлээр; - шын бижириниң болгаш бижик демдектерин салырынын быжыг чаңчылдарын бээр; - теория талазы-биле алган билиглеринге даянып, программа негелдезинге дүүштүр боттарынының аас болгаш бижимел-биле харылзаалыг илеридиниң мергежилдери-биле чепсеглээр;
- өөреникчилерни литературлуг дылдың нормаларынга чаңчыктырар, оларның сөс курлавырын байыдар болгаш чугаазының культуразын бедидер;
- өөреникчилерниң ниитилел амыдыралынга дылдың ужур-дузазының, хөгжүлдезиниң дугайында база тыва дылдың өске дылдарның аразында туружунуң дугайында бөдүүн билиглери-биле таныштырар;
- оларның логиктиг боданыышкын болгаш чугаазын сайзырадыр;
- төрөөн дылынга камныг болгаш хандыкшылдыг болурунга кижизидер, дылдың байлаан шингээди алырынга өөреникчилерниң сонуггалын күштелдирер;
- өөреникчилерни патриотзмниң болгаш интернационализмниң езузунга кижизидер, оларның материалисчи үзел-бодалдарын хевирлээр;
- ном болгаш билиглерниң өске-даа үндезиннери-биле ажылдаарынга өөреникчилерни чаңчыктырар;
- өөреникчилерни боттары боданып өөрениринге чаңчыктырар;
- шын, медреселдиг, аянның номчуурунуң мергежилдерин сайзырадыр;

- төрөөн дыл кичээлдерин өөреникчилерниң мөзү-шынар, күш-ажыл болгаш эстетика талазы-биле кижизидилгезин боттандыраарыңа бүрүн- биле ажыглаар;
- өөреникчилерни харысалгалыг болуруңа, өөредилгениң болгаш күш-ажылдың сагылчурумун сагыырыңа кижизидер.

6-гы класска тыва дыл эртемниң уткаы болгаш тургузуу

Школага тыва дыл эртемни (курузун) өөредириниң программазында лексика, фонетика, сөс чогаадылгасы, грамматика (морфология, синтаксис) дугайында билиглерни, шын бижиириниң болгаш бижик демдектерин салырының чаңчылдарын, аас болгаш бижимел чугааның чаңчылдарын, стилистика элементилерин, дыл дугайында чамдык билиглерни киирген.

Төрөөн дылдың школа курузунда теория-талазы-биле билиглерни ниити дыл эртемниң база амгы үеде тыва дыл эртемниң чедииникиннерин барымдаалап тайылбырлаан.

Программаны колдуунда шуушкак принцип езугаар тургускан. Чамдык берге болгаш улуг темаларны, чижээ, лексика, сөс чогаадылгасын чаңгыс эвес, аңгы-аңгы класстарга чадаланчак кылдыр өөредири көрдүнгөн.

6-гы класска баштай «Дыл дугайында билиг» деп эгени өөрөнгөш, 5-ки класска өөрөнгөн чүүлдерин катаптаар. Ооң соонда «Орфография», «Сөс тургузуу болгаш чогаадылгасы», «Лексика болгаш фразеология», «Морфология болгаш орфография.» деп бөлүктүң «Чүве ады», «Демдек ады», «Ат орну», «Сан ады» деп чугаа кезектерин өөренип доозар. «Чугаа, чугаалажып харылзажыры болгаш чугаа культуразы» деп эгелерни өөрөнгөш, бүдүн чыл дургузунда өөрөнгөн темаларга катаптаашкын-биле программаның темалары доостур.

6-гы класска тыва дыл эртемниң туружу:

Эртемнер аразында 6-гы класска тыва дылды өөренир 68 шак бердинген.

Оларның иштинден:

Катаптаашкын – 8 шак.

Хыналда болгаш чогаадыкчы ажылдар (хыналда ажыл, эдэртиг, чогаадыг, словарьлыг диктант, төлевилел дээш о.ө.) – 13 шак.

Теория болгаш практика – 47 шак.

6-гы класстың өөреникчилеринин тыва дылдың программанын шингээди алып

ужурлуг түннелдери:

Бот-тускайлаң түннелдер:

- кижинин интеллектуалдыг болгаш чогаадыкчы салым-чаяанын база мөзү-бүдүш шынарларын хевирлеп, сайзырадырынга школага өөредилге үезинде төрөөн дылын дамчыштыр шингээди алырын медресеп билири, уругларнын билиг чедип алырынга ук дылдың ужур-утказын тодарадып, ону тыва чоннуң ыдыктыг, үнелиг эртинелеринин бирээзи деп угаап билири;

- тыва дылдың эстетиктиг дээштиин, үненин медресеп билири; төрөөн дылынга ынак болгаш ону хумагалап, хүндүлөп, ол дээш чоргаарланыры; ону национал культураның кезээ кылдыр билип, арыг эдилээри; тыва чоннуң национал культура талазы-биле аргадуржулгазын, билиглерин азы ук культура-биле холбашкан бүгү чүүлдерни школадан төрөөн дылын дамчыштыр шингээди алып дээрзин медресеп билири;

- дылдың байлак сөс курлавырын болгаш грамматиктиг аргаларын бодунуң бодалдарын болгаш сагыш-сеткилин хостуг илередирде четче ажыглап шыдаары; бодунуң чугаа-домаан хайгаарап, сайзырадып, экижидеринче чүткүлдүг болуру.

Метапредметтиг (эртем бүрүзүнден чедип азы шингээди алып) түннелдер:

Чугаа чорудулгазынын (чугаанын) бүгү-ле хевирлерин ажыглап билири:

Дыңнаары болгаш номчууру:

- бижимел болгаш аас дыңнадыгда медээниң утказын шын билип алыры (чугааның утказы, сөзүглелдин темазы, кол утказы; кол болгаш немелде медээни ылгап шыдаары);
- аңгы-аңгы стильдернин болгаш жанрларнын сөзүглелдерин номчулганың янзы-бүрү хевирлеринге (сөзүглелден херек информацияны дилеп-тып номчууру, чүгүртү азы улуткаралап номчууру, ниити таныжылга кылдыр номчууру, сайгарып, шинчилеп тура бирден бирээ чокка номчууру) таарыштыр ажыглап билири;
- аңгы-аңгы стильдернин болгаш жанрларнын сөзүглелдерин шын дыңнап билири; дыңнаарынын янзы-бүрү хевирлерин (бир кижинин тайылбыр чугаазындан болгаш аудио, видеотехникадан сөзүглелдин кайы-бир кезээн шилип алгаш, дыңнаары, сөзүглелдин кыска утказы-биле таныжары болгаш ону тодазы-биле азы ылавылап дыңнаары) ажыглап билири;
- информация ап болур чүүлдерден, ооң иштинде өөредиглиг компакт-дискилерден, Интернет четкизинден; янзы-бүрү словарьлардан, тайылбыр номнардан болгаш электроннуг шыгжамырлардан медээлерни тып билири;

- тодаргай (бердинген) темага материалдарны тып, системажыдып билири; херек медээлерни боду тып билири; медээлерни чаартып азы ол-ла хевээр дамчыдып билири;
- сөзүглелдерниң утка, стилистика талазы-биле онзагайларын болгаш ажыглаан аргаларының аайы-биле дүүштүрүп болгаш деңнеп билири; литературлуг тыва дылдың шын адалгазының, лексиказы болгаш грамматиказының кол нормаларын сагыыры.

Чугаалаары болгаш бижири:

- кылыр дээн ажыл-херээниң сорулгаларын (хууда болгаш эштери-биле) тодазы-биле билип, кандыг-даа ажылды чурум аайы-биле кылып, чедип алган түңнелдерин үнелеп, аас болгаш бижимел чугаага илередип билири;
- дыңнаан азы номчаан сөзүглелиниң утказын даалга езугаар дамчыдып (планны тургузуп, утказын чугаалап, допчулай бижип, үнелел берип) шыдаары;
- сөзүглелдин утказын, кымга хамаарыштырганын, чугааның байдалын

барымдаалавышаан, аңгы-аңгы хевирлерге болгаш жанрларга тургузуп шыдаары;

- аас болгаш бижимел чугаага бодунуң бодалын хостуг илередири, сөзүглелдин тургузуунуң негелделерин сагыыры (бодалының ужур-уткалыын, дес-дараалашкаан, харылзаалыын, темага дүүшкээн дээш о.ө.); номчаан, дыңнаан, көргөн чүүлдеринге бодунуң хамаарылгазын шын илередири;
- монологтуң янзы-бүрү хевирлерин (тоожуушкун, чурумал, угаап боданыышкын болгаш оларны холуй); диалогтуң янзы-бүрү хевирлерин: (хүндүлел аянын илередир диалог, айтырыг-харыы, чугаалажып орар кижизин чугаа чорударынче идиг бээри, өске киж-биле бодал солчуру дээш о.ө.) ажыглап билири;
- амгы тыва литературлуг дылда шын адалга, лексика болгаш грамматиканың кол нормаларын, стиль нормаларын херек кырында ажыглап билири; бижимел чугаага шын бижилгениң, пунктуацияның кол дүрүмнерин сагыыры;
- чугаа этикединиң нормаларын хажытпайн, чугаага киржип шыдаары; чугаа үезинде арын-шырайын болгаш шимчээшकिनерин эптиг болгаш шын алдынары;
- өөренип азы ажыл кылып турар үезинде бодунуң хүн бүрүде чугаазын хынаттынып хайгаарап билири; чугааның утказы болгаш шын ажыглалының аайы-биле бодунуң дылын үнелеп, частырыгларын тып болгаш эдип билири; бодунуң тургусканы сөзүглелин эдип, өскертип, делгередип билири;

- эштеринин мурнунга улуг эвес дыңнадыг, илеткелди кылып, ооң утказын дамчыдып билири; маргылдаалыг, чидиг айтырыгларны бадыткалдарга даянмышаан, шиитпирлеп билири;

алган билиглер, мергежилдер, чаңчылдарын амыдыралга доктаамал ажыглап билири; төрөөн дылды өске эртемнерни шингээди алырының кол чепсээ кылдыр ажыглаары; ону өске-даа эртемнерге дылдың аргаларын сайгарарына ажыглап шыдаары; долгандыр турар улус-биле харылзаяп, кандыг-бир ажылды кылып тура, маргылдаалыг, чидиг айтырыглар шиитпирлээрде, эптиг чугаалажып, харылзаяп билири; амыдыралчы болгаш ажыл-агыйжы чугаа үезинде чугаа культуразының негелделерин сагыыры.

Предметтиг түңнелдери:

- Дылдың хүлээлгелеринин дугайында, тыва дыл – Россия Федерациясында Тыва Республиканың үндезин чурттакчылары тыва чоннуң төрөөн дылы база күрүне дылдарының бирээзи дээрзин, төрөөн дыл болгаш чоннуң культуразының сырый харылзаалыг болурун, төрөөн дылдың кижини бүрүзүнүн болгаш ниитилелдин амыдыралына ужур-дузанын билири;
- дылдың, эң ылаңгыя тыва дылдың, гуманитарлыг эртемнер системазына болгаш ниити өөрөдигеде ээлеп турар туружун болгаш ужур-дузанын билири;
- төрөөн дылдың эртем талазы-биле үндезиннерин; оларның чадаларының болгаш билиглеринин аразында харылзааларын шингээди алыры;
- дыл эртемнинин кол баазалыг билиглерин болгаш ооң кезектерин шингээдири: дыл болгаш чугаа, харылзаяр чугаа, бижимел болгаш аас чугаа, монолог, диалог болгаш оларның хевирлери; чугааның байдалы; чугаа (чугаалажыры), эртем, публицистика, албан-херек, чечен чогаал стильдери болгаш оларның жанрлары, дылы; чугааның уткахүлээлгелеринин аайы-биле хевирлери (тоожуушкун, чурумал, угаап боданыышкын); сөзүглел, сөзүглелдин хевирлери; дылдың кол-кол кезектери, оларның демдектери болгаш чугаага ажыглалының онзагайларын шингээди алыры;
- тыва дылдың лексика болгаш фразеологиязының кол стилистиктиг курлавырларын, тыва литературлуг дылдың нормаларын (шын адалганың, грамматиктиг, орфографтыг, пунктуастыг), чугаа этикединин дүрүмнерин шингээдири болгаш оларны херек кырында амыдыралга аас болгаш бижимел чугаага ажыглаары;
- дылдың кол кезектерин, дылдың грамматиктиг категорияларын танып билири болгаш сайгарары, чугаага шын ажыглаары;

- сөстүн ыңзы-бүрү сайгарылгаларын (фонетиктиг, лексиктиг, морфемниг, морфологтуг), сөс каттыжышкынының болгаш домактың синтаксистиг сайгарылгазын шын кылып, сөзүглелдин тургузуунун болгаш кол демдектеринин аайы-биле, дылдың кандыг хүлээлгелерин күүседип чоруурунун болгаш уран аргаларны ажыглаанының аайы-биле сайгарары; • лексиктиг болгаш грамматиктиг синонимнерни ажыглаанындан кижинин чугаазының чечен-мерген, а чечен чогаал дылының каас-чараш, байлак болу бээр аргаларын билири болгаш чугаазынга шын ажыглаары;
- төрөөн дылдың эстетиктиг хүлээлгелерин медресеп билири, чечен чогаалдың дылын сайгарып тура, чугааның эстетиктиг талазын үнелеп билири.

Өөредилге-методиктиг хандырылга:

Немелде литература:

1. А. К. Ойдан-оол, М.Ч. Ооржак., С.-С.Т. Ооржак. Диктантылар чыындызы. 5-9 класстарга. Башкыларга дузаламчы. – Кызыл, 2003.
2. А. К. Ойдан-оол, С.К. Тадар-оол. Эдертиглер чыындызы. 5-9 класс. Башкыларга дузаламчы. – Кызыл, ТывНУЧ, 2004.
3. Д. А. Монгуш, А. К. Ойдан-оол. Методиктиг сүмелер. 6-7 класстарның «Тыва дыл» ному- биле ажылдаар башкыларга дузаламчы. Кызыл: ТывНУЧ, 1992.
4. Д. Х. Ооржак болгаш өскелер-даа. 5-6 класстарның «Тыва дыл» деп өөредилге номнарынга дидактиктиг материал. – Кызыл, 1994.
5. Е.Б. Салзынмаа. Грамматиктиг сайгарылгалар чуруму. – Кызыл: ТывКУ, 2004.
6. К. Б. Март-оол. 5-9 класстарга тыва дылды башкылаарының методиказы. – Кызыл, 2002.
7. Тыва орфографияның болгаш пунктуацияның дүрүмнери. Кызыл: Республика типографиязы, 2001.
8. Ш.Ч. Сат. Тыва диалектология. – Кызыл: ТывНУЧ, 1987.

Словарьлар:

1. Б.И. Татаринцев. Этимологический словарь тувинского языка. Том 1 (А-Б). – Новосибирск: Наука, 2002.

2. Б.И. Татаринцев. Этимологический словарь тувинского языка. Том II. (Д, Е, И, Й). _ Новосибирск: Наука, 2003.
3. Б. К. Ондар. Топонимический словарь Тувы. _ Кызыл: ТКИ, 2007.
4. С.И. Ожегов. Толковый словарь русского языка. _ М.: Русский язык, 1988.
5. Тыва дылдың тайылбыр словары. Том 1. (А-Й). _ Новосибирск: Наука, 2003.
6. Тыва дылдың тайылбыр словары. Том 1. (К, М). _ Новосибирск: Наука, 2004
7. Я.Ш. Хертек. Тувинско-русский фразеологический словарь. _ Кызыл: ТКИ, 1975

База ол ышкаш:

- тыва дыл кичээлдеринге тема аайы-биле белеткээн слайдылар;
- тыва дыл кичээлдеринге хереглээр плакаттар;
- аттыг болгаш сюжеттиг чуруктар;
- уругларның билиин хынаарынга белеткээн тест ажылдар.

Календарь-тематиктиг планнаашкын

№	Хүнү		Кичээлдин темазы
	план	факт	
Дыл, дыл дугайында ниити билиглер (2 шак)			
1.	02.09		Бирги улдун Дыл – харылзажырының чугула чепсээ.
2.	04.09		Төрел дылдар болгаш өгбө дыл дугайында билиг. Дириг болгаш өлүг дылдар. Түрк дылдар дугайында.
5-ки класска өөрөнгөн темаларга катаптаашкын (4 шак)			
3.	09.09		Фонетика болгаш орфоэпия.
4.	11.09		Лексика.
5.	16.09		Сөзүглелдер, оларның стили.
6.	18.09		Ч.с.к. Чогаадыг «Чайгы дыштанылгамда»
Орфография (5 шак)			

7.	23.09		Частырыглар-биле ажыл. Ажык эвес үннерниң үжүктөрүн дакпырлап бижири.
8.	25.09		Й үннүг үжүктөрлиг (я, е, ё, ю.) сөстөрни шын бижири.
9.	30.09		Сөс эгезинге т-д, п-б деп үннерниң үжүктөрүн шын бижири.
10.	02.10		Кадыг (ь) болгаш чымчак (ь) демдектерни сөске ажыглаары.
11.	07.10		Тестилерлиг хыналда ажыл
Сөс тургузуу болгаш сөс чогаадылгасы (4 шак)			
12.	09.10		Частырылгар-биле. Сөстүң тургустунар аргалары: морфологтуг (кожумактыг), синтаксистиг арга. Хурааңгайлаар арга.
13.	14.10		Хевир тургузар кожумактар: чүве адының бичеледир чассыдар кожумактары, демдек адының чадаларының кожумактары, кылыг сөзүнүң болбас хевириниң кожумаа, кылыг сөзүңге немелде утка киирер кожумактар.
14.	16.10		Өскертилге кожумактары: чүве адының сан, падеж, арын кожумактары; кылыг сөзүнүң үе, сан, арын кожумактары. Сөстүң тургузуунуң сайгарылгасы.
15.	21.10		Хыналда диктант «Чайгы арыгга» (ДЧ, ар.75)
Лексика болгаш фразеология (16 шак)			
16.	23.10		Частырыглар-биле ажыл. Лексика. Тывылган угунуң аайы-биле тыва дылдың лексиказы
17.	06.11		Ниити түрк лексика, өске дылдардан үлегерлээн лексика: моол, кыдат, төвүт, орус болгаш өске дылдардан

18.	11.11		Ниити түрк лексика, өске дылдардан үлегерлээн лексика: моол, кыдат, төвүт, орус болгаш өске дылдардан
19.	13.11		Ажыглалының аайы-биле тыва дылдың лексиказы.
20.	18.11		Ниити ажыглалдың сөстери.
21.	20.11		Кызыгаарлыг ажыглалдың сөстери: диалектизмнер, мергежил сөстери болгаш терминнер.
22.	25.11		Ховар ажыглалдың сөстери: эргижирээн сөстөр (историзмнер, архаизмнер), чаа сөстөр (неологизмнер).
23.	27.11		Ховар ажыглалдың сөстери: эргижирээн сөстөр (историзмнер, архаизмнер), чаа сөстөр (неологизмнер).
24.	02.12		Жаргонизмнер.
25.	04.12		Ч.с.к. Чогаадыг «Сөстөр делегейи».
26.	09.12		Частырыглар-биле ажыл. Хуу аттар (ономастика), оларның янзылары (топонимнер, антропонимнер, этнонимнер).
27.	11.12		Зоонимнер болгаш космонимнер.
28.	16.12		Тыва дылдың тайылбырлыг словары.

29.	18.12		Сөстүң лексиктиг сайгарылгазы.
30.	23.12		Лексикага катаптаашкын
31.	25.12		Хыналда диктант «Үш-Белдир» (ДЧ, ар.79)
Морфология (24 шак)			
Чүве ады (5 шак)			
32.	13.01		Частырыглар-биле ажыл. Чүве ады. Тодаргай болгаш туугай чүве аттары.
33.	15.01		Чүве адының темалыг бөлүктери.
34.	20.01		Чүве аттарының бичеледир, чассыдар хевирлери, оларның тургустунары.

35.	22.01		Орус дылдан үлегерлээн сөстөрнүн грамматиктиг хевирлерин шын бижири.
36.	27.01		Айтырыгларлыг хыналда ажыл
Демдек ады (6 шак)			
37.	29.01		Частырыглар-биле ажыл. Демдек ады. Демдек адының чогаадылгазы (морфологтуг, синтаксистиг аргалар, сөстүң катаптаанындан).
38.	03.02		Демдек аттарының темалыг бөлүктери: шынар-демдээн, өң-чүзүнүн, хевирин, хемчээлин көргүзөр демдек аттары.
39.	05.02		Шынарның демдек аттары.
40.	10.02		Хамаарылганың демдек аттары.
41.	12.02		Хыналда диктант «Солдат чанып орган» (ДЧ, ар. 66)
42.	17.02		Частырыглар-биле ажыл. Демдек адынга катаптаашкын.
Сан ады (4 шак)			
43.	19.02		Сан аттарының бөлүктери. Түң болгаш дугаар сан аттары. Чыырының, үүрмектээринин, аңгылаарының, чоокшуладырының сан аттары болгаш оларны шын бижири.
44.	24.02		Сан адының нарын сөстөр болгаш фразеологизмнер тургузарынга киржилгези.
45.	26.02		Тыва дылда хемчег илередир чамдык сөстөрнүн ажыглалы.
46.	02.03		Хыналда ажыл
Ат орну (9 шак)			
47.	04.03		Частырыглар-биле ажыл. Ат орну. Ат орнунун грамматиктиг утказы, морфологтуг демдектери,
48.	09.03		Ат орнунун синтаксистиг хүлээлгези.
49.	11.03		Ат орнунун бөлүктери.

50.	25.03		Чамдык ат оруннарының саннарға, падежтерге өскерлири.
51.	30.03		Тодаргай эвес ат оруннарын шын бижири.
52.	01.04		Ат оруннарының морфологтуг сайгарылгазы.
53.	06.04		Ат орнунга катаптаашкын
54.	08.04		Хыналда ажыл.
55.	13.04		Частырыглар-биле ажыл. Чугаа сайзырадылгазының кичээли.
Чугаа, чугаалажып харылзажыры болгаш чугаа культуразы (9 шак)			
56.	15.04		Тыва улустуң чугаа этикеди. Чугаа чорудулгазының хевирлери: чүгүртү (улуг-каралап) номчууру; сөзүглелден кол медээни тып номчууру; сөзүглелди сайгарып номчууру.
57.	20.04		Сөзүглелдин тодаргай болгаш элдээрткен утказы.
58.	22.04		Номчааны чечен чогаал сөзүглелиниң утказын сактып бижири.
59.	27.04		Монологтуң янзылары.
60.	29.04		Чурумал. Тоожуушкун.
61.	04.05		Угаап боданыышкын.
62.	06.05		Дыл темазынга дыңнадыг.
63.	11.05		Диалогтуң хевирлери: кылдыныгны боттандыраынче углаптар чугаа, бодал солчуп чугаалажыры.
64.	13.05		Чогаадыг «Амгы үеде төрөөн дылым байдалы»
Катаптаашкын. (4 шак)			
65.	18.05		Частырыглар-биле ажыл. Сөс тургузуу болгаш сөс чогаадылгазы. Морфология.
66.	20.05		Аттыг чугаа кезектери. Ат орну.
67.	25.05		Хыналда ажыл. Тестилер.

68.	27.05		Частырылгар-биле ажыл. Түңнел кичээл.
-----	-------	--	---------------------------------------